

Møte den 12 januar kl. 1.

President: H a m b r o.

Mottatt av den dertil opnevnte deputasjon innfant Hans Majestet Kongen og Hans kongelige Høihet Kronprinsen sig kl. 1 i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestet Kongen opleste følgende trontale:

Hr. president, folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at dets arbeid må bli til fedrelandets gagn.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Ved kongelig resolusjon av 10 juli 1931 er området mellom 71° 30' og 75° 40' nordlig bredde på Østgrønland inndradd under norsk statshøihet. Meddelelse herom er tilstillet de fremmede makter. Den danske regjering, som har protestert mot denne norske besiddelsestagselse, har 11 juli samme år innbragt den norske okkupasjon for Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie. Utveksling av de skriftlige innlegg i saken pågår.

Norge har undertegnet den internasjonale overenskomst om å utvikle midlene til å hindre krig. Overenskomsten vil bli forelagt Stortinget til godkjenning.

Norge vil bli representert på den almindelige nedrustningskonferanse, som skal åpnes i Genève 2 februar 1932.

Overenskomsten om økonomisk forståelse, undertegnet i Oslo 22 desember 1930, er foruten av Norge ratifisert av Sverige, Danmark og Belgia, likesom de nederlandske Generalstater har gitt sitt samtykke til dens ratifikasjon fra nederlandsk side. Skjønt overenskomsten ennå ikke er trådt i kraft, har dens bestemmelser om gjensidige meddelelser vedrørende tollspørsmål vært etterfulgt, likesom det samarbeid den forutsetter, har funnet sted, idet flere møter har vært holdt mellom representanter for signaturmaktene til drøftelse av økonomiske spørsmål av felles interesse.

Den internasjonale depresjon har i 1931 fortsatt med øket styrke og medført store vanskeligheter også for vårt land.

England forlot 20 september 1931

gullstandarden, hvilket skritt er blitt etterfulgt av flere andre land, deriblandt Norge, hvor kronens gullinnløsning blev suspendert 27 september samme år.

Restriksjonene på den internasjonale omsetning og handel er yderligere blitt skjerpet i en rekke land dels ved nye eller ved utbygging av eldre valutarestriksjoner og dels ved tollforhøielse eller etablering av andre innførselsavgifter.

Herved er inntrådt en situasjon, som på det sterkeste griper inn i alle våre økonomiske forhold og særlig vil ulempe merkes i vareutvekslingen med fremmede land. Man må gå ut fra at denne tilstand vil vedvare nogen tid fremover.

Regjeringen vil under disse forhold nøie følge prisnivåets utvikling og dets virkning på næringslivet.

Den store arbeidskonflikt i 1931, som medførte omtrent et halvt års arbeidsstans i en rekke fag, har tært på landets ressurser og satt sitt sterke preg på næringslivet.

Arbeidsløsheten har øket i vesentlig grad. Forslag om yderligere bevilgning til igangsettelse av hjelpeforanstaltninger vil bli forelagt Stortinget.

Vår skibsfart har hatt et dårlig år, og industrien har hatt store vanskeligheter å kjempe med, om enn kronenedgangen har stimulert omsetningen noget og derved også den industrielle virksomhet gjennom årets siste måneder.

Der er nedsatt en komité til å utrede spørsmålet om utenrikshandelens og sjøfartens stilling under den herskende internasjonale krise og i den anledning fremkomme med mulige forslag.

Fiskeriene har i det forløpne år gitt et mindre tilfredsstillende utbytte, og omsetningen har budt på mange vanskeligheter. For å råde bot på en del av disse er der opnevnt en komité til å avgi forslag til organisasjon av klippfiskomsetningen.

Der vil bli forelagt Stortinget forslag til plan for opførelse av kjøleanlegg langs kysten med sikte på å fremme ferskfiskeeksporten. Delvis av hensyn til denne eksport vil der også bli foreslått endring i hurtigruteordningen.

Fiskeribank-lovkomiteens innstilling er optatt til behandling og forslag til revisjon av loven kan ventes forelagt Stortinget.

Likeledes kan forslag til reassuranseordning for fiskerflåten ventes forelagt.

De økonomiske forhold i jordbruk og skogbruk er stadig blitt vanskeligere. Der er i årets løp gjennomført adskillige foranstaltninger for så vidt mulig å mildne krisen i disse næringer.

Under 17 juli 1931 blev der utferdiget en provisorisk anordning med sikte på regulering av innførslen av høvlet og skåret last av gran og furu.

Prisnedgangen og avsetningsvanskelighetene på verdensmarkedet for landbruksprodukter har dog vært så svær, at de truffne forføininger bare delvis har kunnet avbøte følgene herav. Særlig gjelder dette i skogbruket, hvor inneværende vinter er overmåte vanskelig og arbeidsløsheten stor.

Det er derfor nødvendig, at statsmyndighetene fremdeles har sin oppmerksomhet henvendt på hvad der yderligere kan gjøres for å oprettholde arbeidslivet i disse næringer.

På grunn av den almindelige nedgang og de rådende usikre økonomiske forhold har budgettoppgjøret for neste termin voldt betydelige vanskeligheter.

Et lyspunkt danner dog en i årets løp foretatt fordelaktig konvertering av innenlandsk 5½ pct. statslån av 1918, innenlandsk 6½ pct. statslån av 1921 (Kommunenes elektrisitetslån) og innenlandsk 5½ pct. statslån av 1926 (Konverteringslånet) samt det utenlandske 6 pct. statslån av 1921 (Englandslånet).

Av hensyn til arbeidsløsheten har man funnet det nødvendig å holde arbeidsbudgettene oppe.

I forbindelse med veibudgettet er bensin- og gummiavgiftene foreslått forhøiet, hvorved opnåes en enklere ordning, idet vekt- og kontrollavgiftene for bensindrevne motorvogner samtidig er forutsatt sløifet. Det er også blitt muligjort å opføre en noget høiere bevilgning som tilskudd til fylkes- og herredsveiers vedlikehold, hvorved kommunenes utgifter vil lettes.

For hæren og marinen er øvelser foreslått avholdt som i 1931.

Proposisjon angående detaljer i en ny forsvarsordning vil bli fremsatt snarest mulig efterat de tidligere fremsatte prinsipp-proposisjoner er behandlet av Stortinget.

Der vil bli foreslått endringer i folke-

skolelovene med sikte på å bringe statens utgifter til folkeskolevesenet noget ned.

Nytt forslag til ordning av kringkastingen vil bli fremsatt.

Videre vil bli fremsatt proposisjon om Norges tiltredelse av de internasjonale konvensjoner om ensartede regler om vekslar og checker og om nye lovregler i tilslutning til disse konvensjoner.

Der er under utarbeidelse forslag til ny akkordordning for jordbrukere og fiskere og likeledes forslag til lov om tilsyn med næringsmidler.

Av andre lovforslag, som vil bli forelagt Stortinget, skal nevnes:

Om endringer i arbeidstvistloven.

Om endring i fattigloven.

Om ny havnelov.

Om ny lov om rendrift.

Om endring i lov om kvalitetskontroll av jordbruksvarer.

Den vanskelige økonomiske stilling, som vårt land står i på grunn av verdenskrisens virkninger og de særegne forhold innen landet, har ført med sig nye krav til folkets arbeidsevne, offervilje og samhold.

I forvissningen om at det ved samvirken mellom alle byggende krefter vil lykkes også nu, som under tidligere tunge tider, å overvinne vanskelighetene, ber jeg Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 81de ordentlige Storting åpnet.

Efterat en melding om rikets tilstand og styring var oplest av statsråd Trædal, mottok

Presidenten på Stortingets vegne forannevnte dokumenter og uttalte:

Herre Konge! Deres Kongelige Høihet.

Et nytt Storting begynner sine forhandlinger på et tidspunkt som er alvorlig og kritisk i vårt land og i alle land. Mer enn nogensinne er det nødvendig at partiene resignerer og at statsmaktene i samarbeid søker å løse de mange og vanskelige spørsmål tiden stiller. Skjer det, er det vår tro at Stortinget må kunne skilles under lysere forhold enn dem vi samles under. I håp om at folkets tillitsmenn må vokse med oppgavene og at året må bli til lykke for landet og landets kongehus samles vi i det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestet Kongen og Hans Kongelige Høihet Kronprinsen med følge forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

Presidenten: Presidenten foreslår at Hans Majestet Kongens tale og meldingen om rikets tilstand og styring utlegges for å foretas i et senere møte.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet kl. 1,30.

Møte for lukkede dører 13 januar
kl. 10 form.

President: H a m b r o.

Dagsorden:

1. Overbringelse av kgl. prp. om et ekstraordinært tillegg til den gjeldende innførselstoll.
2. Beslutning i henhold til forretningsordenens § 28, tredje ledd, om midlertidig vedtagelse av proposisjonen.

Presidenten: I henhold til forretningsordenens § 54 foreslås møtet satt for lukkede dører. Regjeringens medlemmer, utenriksråd Esmarch, ekspedisjonschef Ohlandt og byråchef Aamodt og de i § 54 nevnte funksjonærer foreslås gitt adgang til møtet.

Ingen har uttalt sig derimot, og det ansees enstemmig bifalt.

Statsministeren vil overbringe en kongelig proposisjon.

Statsminister Kolstad: Jeg har den ære herved å overbringe hemmelig proposisjon til Stortinget om et ekstraordinært tillegg til den gjeldende innførselstoll. Jeg tør henstille til Stortinget at saken i henhold til reglementets § 28, tredje ledd, blir behandlet straks.

Presidenten: Statsministeren har overbragt en hemmelig proposisjon, hvori Stortinget innbys til å fatte beslutning om et ekstraordinært tillegg til den gjeldende innførselstoll. Proposisjonen

er som hemmelig dokument omdelt til Stortingets medlemmer. Statsministeren henstiller til Stortinget overensstemmende med § 28 i reglementet midlertidig å vedta proposisjonen straks, forin den går til komiteen og behandles på vanlig måte. Presidenten skal referere § 28, hvis tredje ledd her kommer til anvendelse: «Når et forslag eller andragende som i § 27, 1ste ledd er referert, innhenter presidenten tingets bestemmelse om saken skal a. foretas straks til avgjørelse, eller b. utlegges til eftersyn, eller c. sendes til en komité. Til å forhindre, at en ny sak straks foretas til avgjørelse, utfordres kun, at presidenten eller $\frac{1}{3}$ av vedkommende tings tilstedeværende medlemmer motsetter sig dette. Dette gjelder dog ikke forslag om midlertidig avgjørelse i saker angående tollpålegg og andre avgifter til statskassen, som senere skal endelig behandles når komitéinnstilling foreligger.»

Madsen: De rykter som har gått i den senere tid om at regjeringen like ved Stortingets sammentreden vilde komme med forslag om tollpålegg, viser sig nu å holde stikk, og vi hører at regjeringen ønsker at dette forslag om tollpålegg skal vedtas og settes i kraft med en gang. Vi har ikke fått anledning til å undersøke og drøfte proposisjonens innhold. Derfor mener jeg det vilde være uriktig å behandle saken nu. Vi vet ikke hvor hårdt dette pålegg vil komme til å ramme, og hvilke konsekvenser det vil ha, hverken for forbrukerne eller for statskassen. Jeg vil derfor tillate mig å anbefale at proposisjonen utlegges og behandles på vanlig måte. Jeg kan gjerne være med på at proposisjonen blir behandlet i et hemmelig møte, men jeg mener at først må komiteen få anledning til å se på den og partiene få anledning til å ta stilling til innholdet av denne proposisjon. Det er jo så at Norge tilhører de makter som har tiltrådt Oslo-konvensjonen, og som har gått i spissen når det gjelder tollhvile. Og så viser det sig at Norge er det første land i året 1932 som kommer med tollforhøielser, såvidt jeg skjønner over hele linjen. Hvilket inntrykk vil det gjøre utover hele den øvrige verden, nu når det snakkes på alle konferanser og alle møter om nødvendigheten av øko-